

KONTROLA VEŘEJNÉ SPRÁVY A SPRÁVNÍ DOZOR

DOZORČÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY
SPRÁVNÍ DOZOR
FINANČNÍ KONTROLA
INSTANČNÍ DOZOR
SLUŽEBNÍ DOZOR
DOZOR NAD VEŘEJNOPRÁVNÍMI KORPORACEMI
FINANČNÍ KONTROLA
PŘEZKOUMÁVÁNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Prof. JUDr. Martin Kopecký, CSc.
Katedra veřejného práva a veřejné správy

I. DOZORČÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY

DOZORČÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY

- veřejná správa svou funkci prosazovat veřejný zájem a chránit veřejnost před jeho porušováním naplňuje mj. zjišťováním, zda ti, kterým jsou uloženy povinnosti stanovené normami veřejného práva, je dodržují, a v případě, že tomu tak není, činí veřejná správa kroky k nápravě zjištěných nedostatků
- *aktivní role veřejné správy*: má vystupovat iniciativně z úřední moci, přitom plnit roli dobré správy i tím, že reaguje na podněty, které k výkonu své činnosti dostává od veřejnosti.
- v legislativě různé označování těchto činností: *kontrola, dozor, inspekce, dohled* atd.
- s výrazem kontroly je spojováno *pozorování, zjišťování a hodnocení skutečného stavu a jeho porovnávání se stavem žádoucím podle určených hodnotových kritérií*
- s činností *dozoru* pak bývají navíc spojeny i *postupy směřující k nápravě zjištěných nedostatků*
- součást působnosti k tomu určených vykonavatelů veřejné správy, jde o jednu ze záruk, kterou působí veřejná správa na dodržování zákonnosti jejími adresáty i v rámci veřejné správy.

DRUHY KONTROLNÍCH A DOZORČÍCH ČINNOSTÍ

- **Kontrolní a dozorčí činnosti veřejné správy se rozlišují na ty, které jsou vykonávány**
 - vůči nepodřízeným osobám
 - uvnitř veřejné správy vůči podřízeným orgánům a osobám.
- **DRUHY:**
- ***správní dozor:*** vykonávaný dozorčími orgány (vykonavateli veřejné správy se zákonem stanovenou působností vykonávat správní dozor) vůči nepodřízeným osobám (adresátům veřejné správy)
- ***instanční dozor:*** uplatňování procesních prostředků instančně (procesně) nadřízených správních orgánů vůči rozhodnutím a procesním postupům nižších orgánů
- ***služební dozor:*** kontrola služebně podřízených osob ve veřejné službě jejich nadřízenými
- ***dozor nad veřejnoprávními korporacemi:*** vykonavatelé státní správy dohlíží na veřejnoprávní korporace, a to územní veřejnoprávní korporace, profesní komory a další veřejnoprávní korporace, a to na výkon jejich samostatné působnosti (při výkonu samosprávy) i na výkon jim svěřených záležitostí státní správy
- ***finanční kontrola:*** kontrola hospodaření s veřejnými finančními prostředky
- ***přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí***

II. SPRÁVNÍ DOZOR

SPRÁVNÍ DOZOR

- Činnost vykonavatelů veřejné správy při výkonu jejich působnosti vůči nepodřízeným osobám, spočívající v pozorování určité činnosti nebo stavu, jeho hodnocení a porovnávání se stavem žádoucím a v případě potřeby použití opatření směřujících k nápravě zjištěného vadného stavu
- Je sledován soulad dozorované činnosti nebo stavu s právem (ne s jinými kritérii ...)
- **Z čeho mohou vyplývat právní povinnosti, jejichž dodržování se sleduje**
 - ze zákona nebo podzákonného právního předpisu
 - z jiného pramene práva (např. z předpisů EU)
 - z opatření obecné povahy
 - ze správního aktu
 - z veřejnoprávní smlouvy

PŮSOBNOST K VÝKONU SPRÁVNÍHO DOZORU

- **Jedna z více činností vykonavatele veřejné správy (stavební úřady, ČNB)**
- **Převažující nebo výlučná činnost vykonavatele**

INSPEKCE

- specializované dozorčí orgány, zřizované zákonem jako správní úřady s celostátní působností, podřízené věcně příslušnému ministerstvu, některé organizačně členěny na ústřední a regionální inspektoráty
- např. Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Česká školní inspekce, Česká inspekce životního prostředí – tyto inspekce jsou monokratickými správními úřady, v jejichž čele stojí jmenovaný ústřední ředitel. Organizačně jsou členěny zpravidla na ústřední inspektorát a územní inspektoráty, které jsou vnitřním útvarům tohoto správního úřadu.
- V oboru inspekce práce jsou správním úřadem jak Státní úřad inspekce práce, tak i jemu podřízené oblastní inspektoráty práce.
- od těchto správních úřadů s názvem inspekce je třeba odlišit ty organizační útvary, které mají v názvu inspekce, ale nejsou samostatným správním úřadem, nýbrž součástí správního úřadu jiného (např. památková inspekce, která je kontrolním orgánem Ministerstva kultury)

ČLENĚNÍ SPRÁVNÍHO DOZORU

- **V závislosti na čase preventivní, průběžný, následný**
 - preventivní dozor: vydání souhlasu Ministerstva spravedlnosti ke zkušebnímu, kárnému a kancelářskému řádu, přijatému Komorou exekutorů ČR
 - průběžný dozor: kontrola orgánu ochrany veřejného zdraví (krajské hygienické stanice), zda je dodržován zákaz kouření a používání elektronických cigaret ve vybraných prostorách
 - následný dozor: územní správy sociálního zabezpečení kontrolují plnění povinností občanů a zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení, plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ...
- **Z hlediska frekvence soustavný, jednorázový**
 - soustavný dozor: činnost krajské veterinární správy, která zjistila podezření z výskytu nebezpečné nákazy – po vyšetření podezřelých zvířat provede další úkony za účelem potvrzení nebo vyloučení přítomnosti nákazy v hospodářství a sleduje nadále toto hospodářství
 - jednorázový dozor: kontrolní nákup provedený inspektorem České obchodní inspekce u kontrolované osoby

POŘÁDKOVÝ DOZOR

- dozorčí činnosti vykonávané příslušníky veřejných sborů na veřejně přístupných místech zaměřené na ochranu veřejného pořádku a ochranu dalších statků. Dozor není zaměřen prioritně na činnost individualizovaných osob, v případě, že nebude zjištěno porušení nebo ohrožení chráněného zájmu, nevstupují dozorčí orgány ani do vztahu k takovým osobám.
- **Příklad:** dohled policistů na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích tím, že kontrolu dodržování povinností účastníků a pravidel provozu

FÁZE SPRÁVNÍHO DOZORU

- **Fáze zjišťovací a hodnotící**

- Právní úprava kontrolní řád (zákon č. 255/2012 Sb.) + zvláštní zákony
- Oprávnění kontrolujícího
- Povinnosti a práva kontrolované osoby
- Protokol o kontrole, námitky

- **Fáze nápravná**

- Obecné nápravné prostředky
 - požadovat odstranění zjištěných nedostatků
 - ukládat kontrolní závazné pokyny
 - požadovat podání zprávy o provedení nápravy
- Specifické nápravné prostředky

FÁZE ZJIŠŤOVACÍ A HODNOTÍCÍ („1. FÁZE SPRÁVNÍHO DOZORU“)

- Kontrolu vykonává fyzická osoba - **!kontrolující**“, kterou kontrolní orgán k tomu pověřil. Pověření ke kontrole může mít formu písemného pověření k jednotlivé kontrole nebo průkazu (např. služební průkaz inspektora České obchodní inspekce – § 4 ČOIIZ). Kontrola se provádí *z moci úřední*.
- **Kontrolující má při výkonu kontroly např. tato oprávnění:**
 - právo vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor s výjimkou obydlí, jež vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba, anebo jinak přímo souvisejí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné k výkonu kontroly. Do obydlí je kontrolující oprávněn vstoupit jen tehdy, je-li obydlí užívané k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, nebo v případě, kdy se mají prostřednictvím kontroly odstranit pochybnosti o tom, zda je obydlí užívané k těmto účelům a nelze-li dosáhnout splnění účelu kontroly jinak.
 - Možnost vstupu do obydlí je limitována Listinou základních práv a svobod (čl. 12), která zakotvuje nedotknutelnost obydlí..
 - požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby;
 - provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, provádět potřebná měření, sledování, prohlídky a zkoušky;
 - požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby;
 - vyžadovat od kontrolované osoby součinnost potřebnou k výkonu kontroly.
- **Kontrolní řád stanoví tomu odpovídající povinnosti a práva kontrolované osoby. Kontrolující je oprávněn požadovat součinnost i po tzv. povinné osobě („jiné osobě, která kontrolované osobě dodává nebo dodala zboží nebo ho od ní odebrala či odebírá, koná nebo konala pro ni práce, anebo jí poskytuje nebo poskytovala služby nebo její služby využívala či využívá, případně se na této činnosti podílí nebo podílela“).**

PROTOKOL O KONTROLE

- Kontrolující sepisuje o průběhu kontroly *protokol o kontrole* - obsahuje skutečnosti vztahující se k vykonané kontrole, mj. údaje identifikující kontrolu a její průběh, kontrolní zjištění, obsahující zjištěný stav věci s uvedením nedostatků a označení právních předpisů, které byly porušeny, včetně uvedení podkladů, ze kterých tato kontrolní zjištění vycházejí
- Kontrolovaná osoba může podat proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole kontrolnímu orgánu *námítky*, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li stanovena v protokolu o kontrole lhůta delší
- Námitky vyřizuje kontrolní skupina nebo kontrolující, nevyhoví-li jim, vyřizuje je nadřízená osoba kontrolujícího
- Jestliže je do vyřízení námitek zahájeno s kontrolovanou osobou správní řízení o uložení sankce nebo opatření k nápravě (a jsou-li splněny i další zákonné podmínky), lze námitky proti kontrolnímu zjištění vyřídit v rámci tohoto správního řízení (v odůvodnění rozhodnutí vydaného v rámci tohoto správního řízení)
- V řízení navazujícím na výkon kontroly, ve kterém je účastníkem řízení kontrolovaná osoba, není třeba provádět protokolem o kontrole, který je podkladem rozhodnutí o přestupku, dokazování

FÁZE NÁPRAVNÁ („2. FÁZE SPRÁVNÍHO DOZORU“)

- V případě, že při provedení správního dozoru *byly zjištěny nedostatky*, činí vykonavatelé veřejné správy v rámci své působnosti *úkony směřující k jejich nápravě*. Za tím účelem disponují právními prostředky, označovanými jako *nápravné prostředky*.
- *Obecnými nápravnými prostředky*, které náleží v zásadě všem dozorčím orgánům, jsou oprávnění *požadovat odstranění zjištěných nedostatků ve stanovené lhůtě, ukládat konkrétní závazné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků a požadovat podání zprávy o provedení nápravy*.
- Zákony stanoví rovněž *specifické nápravné prostředky*, které jsou svěřeny pouze některým orgánům vykonávajícím správní dozor. Jedná se např. o oprávnění uzavřít provozovnu, odejmout oprávnění k výkonu činnosti, zavést nucenou správu, zakázat určité jednání nebo přímo provést určité činnosti vedoucí k nápravě.

III. INSTANČNÍ DOZOR

INSTANČNÍ DOZOR

- *institut procesního práva, který vykonávají instančně vyšší správní orgány vůči správním orgánům instančně nižším.*
- Jedná se o přezkoumávání správních aktů (rozhodnutí) postupy podle správního řádu, případně zvláštních zákonů upravujících správní řízení
- Instanční dozor může být vykonáván *na základě podání učiněného oprávněnou osobou*, tedy na základě opravného prostředku podaného účastníkem řízení, nebo *z moci úřední správním orgánem*, který instanční dozor vykonává. Instanční dozor je *dozorem následným*, neboť předpokládá vydání správního aktu, který má být předmětem instančního dozoru. V závislosti na tom, zda je přezkoumáván nepravomocný nebo pravomocný správní akt, a dále v závislosti na tom, zda je výkon správního dozoru vyvolán opravným prostředkem účastníka nebo úkonem správního orgánu jednajícího z moci úřední, se *přezkoumává soulad správního aktu s právními předpisy nebo i jeho správnost.*
- Nápravnými prostředky při instančním dozoru může být *změna nebo zrušení správního aktu* nebo *zrušení správního aktu a jeho nahrazení správním aktem novým*
- Instanční dozor může být vykonáván i *ve vztahu k jiným činnostem veřejné správy*, a to vůči opatřením obecné povahy (posouzení jejich souladu s právními předpisy v přezkumném řízení), veřejnoprávním smlouvám (rozhodování o jejich zrušení na návrh smluvní strany, přezkoumání jejich souladu s právními předpisy v přezkumném řízení), vyjádřením, osvědčením nebo sdělením (zrušení pro rozpor s právními předpisy)

IV. SLUŽEBNÍ DOZOR

SLUŽEBNÍ DOZOR (DOHLED)

- *kontrole služebně podřízených osob ve veřejné, resp. státní službě podléhajících disciplinární pravomoci jejich nadřízenými*
- *je vykonáván v rámci vztahů organizační nadřízenosti a podřízenosti, ale protože při něm může docházet k rozhodování o právech a povinnostech dotčených osob, vznikají při něm vztahy právní, které vyžadují právní úpravu. Služebně nadřízení dohlíží na dodržování právních předpisů podřízenými zaměstnanci ve státní službě, ale i na dodržování dalších pravidel, založených vnitřními (služebními) předpisy či interními příkazy. Činnost osob podléhajících služebnímu dozoru je *pravidelně hodnocena*, výsledek hodnocení ovlivňuje výši jejich platového ohodnocení, v případě negativního hodnocení může vést až k ukončení jejich služebního poměru.*
- *Skutečnosti zjištěné při výkonu služebního dozoru mohou být důvodem pro zahájení disciplinárního (kárného, kázeňského) řízení nebo pro jiné postupy směřující až ke skončení služebního poměru*

**V. DOZOR NAD VEŘEJNOPRÁVNÍMI
KORPORACEMI**

DOZOR NAD VEŘEJNOPRÁVNÍMI KORPORACEMI

- Zákonem určeným správním úřadům náleží oprávnění *dohlížet na některé činnosti vykonávané v rámci působnosti veřejnoprávních korporací*. Jde-li o dozor nad výkonem působnosti v rámci samosprávy uskutečňované veřejnoprávními korporacemi, jde o činnost připomínající správní dozor. Je-li dozorován výkon státní správy svěřený orgánům veřejnoprávních korporací, jedná se o vnitřní kontrolu mezi jejími vyššími a nižšími vykonavateli, připomínající služební dozor.
- Dozor státu nad výkonem samosprávy je ryze dozorem právním, sledujícím zákonnost (soulad činnosti se zákony a případně i dalšími právními předpisy), při dozoru nad zajišťováním výkonu státní správy orgány veřejnoprávních korporací se sleduje i dodržování některých vnitřních předpisů a příkazů.
- **Do této skupiny řadíme především:**
 - kontrolu a dozor na činnosti územních samosprávných korporací
 - dozor nad profesní samosprávou
 - dozor vůči veřejným vysokým školám - Dozorčí oprávnění náleží MŠMV a Národnímu akreditačnímu úřadu pro terciární vzdělávání. Vnitřní předpisy veřejné vysoké školy podléhají registraci ministerstvem, registrace je podmínkou jejich platnosti. Je-li některé opatření veřejné vysoké školy nebo její součásti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nestanoví-li zákon jiný způsob jeho přezkoumání, vyzve ministerstvo vysokou školu, aby v přiměřené lhůtě zjedнала nápravu. V některých případech, např. jestliže veřejná vysoká škola nebo její součást neustavila některý ze svých samosprávných orgánů, nepřijala vnitřní předpisy nebo závažným způsobem porušuje povinnosti stanovené zákonem, může ministerstvo omezit výkon působnosti orgánů veřejné vysoké školy nebo její součásti, popřípadě může veřejné vysoké škole nebo její součásti výkon této působnosti odejmout. NAÚTV provádí vnější hodnocení vysokých škol. Zjistí-li úřad nedostatky při uskutečňování akreditovaných činností, uloží vysoké škole, aby v přiměřené lhůtě zjedнала nápravu, může rozhodnout o omezení nebo odnětí akreditace studijního programu nebo o jiných nápravných opatřeních.

VI. KONTROLA A DOZOR NAD ČINNOSTÍ ÚSC

OBECNĚ

- **Zákony o ÚSC upravují pravidla kontroly a dozoru nad činností územních samosprávných celků.**
- **Účelem *kontroly* je zjistit, zda orgány ÚSC dodržují při výkonu samostatné působnosti zákony a jiné právní předpisy, při výkonu přenesené působnosti zákony, jiné právní předpisy a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnice ústředních správních úřadů, jakož i opatření příslušných orgánů veřejné správy přijatá při kontrole výkonu přenesené působnosti. Základ právní úpravy postupů při kontrole výkonu samostatné a přenesené působnosti je obsažen v kontrolním řádu, zákony o ÚSC upravují jen některé dílčí otázky týkající se kontroly činnosti orgánů územních samosprávných celků, když postupy při kontrole jsou upraveny právě v KR. O průběhu kontroly se vyhotovuje protokol o kontrole, který má obsahovat mj. kontrolní zjištění, popisující zjištěný stav věci s uvedením nedostatků a označení právních předpisů, které byly porušeny, včetně uvedení podkladů, ze kterých tato kontrolní zjištění vycházejí. Proti kontrolním zjištěním může ten, kdo za kontrolovaný územní celek v dané věci jedná, podat námitky, o kterých rozhoduje kontrolující (vedoucí kontrolní skupiny), nevyhoví-li tento námitkám, vyřídí námitky vedoucí kontrolního orgánu nebo jím pověřená osoba.**
- **Starosta (primátor, hejtman) nebo jím pověřený zástupce je povinen seznámit na nejbližším zasedání zastupitelstvo s protokolem o kontrole samostatné působnosti. V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup ÚSC, je ÚSC povinen přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování zjištěných nedostatků, vyvěsit na úřední desce informaci o přijatých nápravných opatřeních a rovněž o tom informovat kontrolní orgán.**
- **V případě kontrolou zjištěných nedostatků při výkonu přenesené působnosti je povinen ten, kdo za orgány ÚSC v dané věci jedná, zajistit nápravu nedostatků a splnění uložených opatření.**
- ***Dozor* upravený je zaměřen na nápravu vad vzniklých při vydávání a v obsahu právních předpisů obcí a krajů, jakož i usnesení, rozhodnutí a jiných opatření vydaných jejich orgány. Ustanovení o dozoru se nevztahují na rozhodnutí a jiné úkony orgánů obcí a krajů vydané podle správního řádu nebo podle daňového řádu, které se přezkoumávají podle těchto zákonů (tyto zákony upravují vlastní dozorcí oprávnění). Dozor podle zákonů o ÚSC je dozorem již vydaných aktů, tedy dozorem následným. Správním orgánům vykonávajícím dozor nenáleží pravomoc nezákonné akty vydané orgány ÚSC v samostatné působnosti rušit (stejně tak v případě nařízení vydaných orgány obcí a krajů), jsou však oprávněny vyzývat obce a kraje ke zjednání nápravy; za podmínek stanovených zákonem jsou oprávněny pozastavit účinnost vadných aktů a iniciovat řízení u ÚS (v případě právních předpisů obcí a krajů) nebo ve správním soudnictví (v případě jiných aktů vydaných v samostatné působnosti) o jejich zrušení. V případě dozoru nad jinými opatřeními orgánů obcí a krajů v přenesené působnosti náleží orgánům dozoru pravomoc i rušit nesprávná opatření.**

DOZOR NAD VÝKONEM SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI OBCE

- Dozor nad výkonem samostatné působnosti obce vykonává Ministerstvo vnitra.
- Odporuje-li obecně závazná vyhláška obce podle MV zákonu, vyzve MV obec ke zjednání nápravy, a nezjedná-li obec nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo Ministerstvu vnitra sdělí, že nápravu nezjedná, rozhodne o pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky a stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. V případě zřejmého rozporu obecně závazné vyhlášky obce s lidskými právy a základními svobodami může MV pozastavit její účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Nedojde-li ke zjednání nápravy, podá MV do 30 dnů od právní moci rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce Ústavnímu soudu návrh na její zrušení.
- Odporuje-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti (nejde-li o obecně závaznou vyhlášku obce) zákonu nebo jinému právnímu předpisu, MV vyzve obec ke zjednání nápravy, a nezjedná-li příslušný orgán obce nápravu do 60 dnů nebo Ministerstvu vnitra sdělí, že nápravu nezjedná, rozhodne o pozastavení výkonu takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření. V případě zřejmého a závažného rozporu s lidskými právy a základními svobodami může MV pozastavit účinnost takového opatření bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Nedojde-li ke zjednání nápravy, podá MV do 30 dnů od právní moci rozhodnutí o pozastavení účinnosti krajskému soudu rozhodujícímu ve věcech správního soudnictví návrh na zrušení předmětného usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce.
- Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky může obec podat rozklad.
- Ustanovení o dozoru se nepoužije na případy porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případech, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu působnosti obcí a krajů upraveny zvláštními právními předpisy, např. zákonem o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí nebo zákonem o finanční kontrole.
- Možnost použití dozorčích prostředků není naproti tomu vyloučena např. v případě usnesení rozhodujících o majetkoprávních jednáních obce, došlo-li k porušení nikoli soukromoprávních předpisů, ale veřejnoprávních pravidel zákona o obcích o nakládání s majetkem obce.

DOZOR NAD VÝKONEM PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI OBCE

- Dozor nad vydáváním a obsahem nařízení obcí a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce v přenesené působnosti je svěřen krajskému úřadu.
- Odporuje-li nařízení obce podle krajského úřadu zákonu nebo jinému právnímu předpisu, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy, a nezjedná-li obec v zákonem stanovené lhůtě nápravu, rozhodne o pozastavení účinnosti tohoto nařízení a stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. V případě zřejmého rozporu nařízení obce s lidskými právy a základními svobodami může krajský úřad pozastavit jeho účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Nedojde-li ke zjednání nápravy, podá ředitel krajského úřadu do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu Ústavnímu soudu návrh na jeho zrušení.
- Odporuje-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v přenesené působnosti (nejde-li o nařízení obce) zákonu, jinému právnímu předpisu a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnici ústředního správního úřadu nebo opatření krajského úřadu přijatému při kontrole výkonu přenesené působnosti, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy, a nezjedná-li obec v zákonem stanovené lhůtě nápravu, krajský úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce zruší. V případě zřejmého a závažného rozporu se zákonem může krajský úřad zrušit takové opatření bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy.
- Rozhodnutí krajského úřadu vydaná v rámci dozoru nad výkonem přenesené působnosti orgány obcí nejsou proto rozhodnutími ve správním řízení.

DOZOR NAD VÝKONEM SAMOSTATNÉ A PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI KRAJE

- **Kdo vykonává?**
- **Vyhledejte si v právních předpisech.**

VII. DOZOR NAD PROFESNÍMI KOMORAMI

PROFESNÍ KOMORY

- Česká advokátní komora (zřízená zákonem č. 85/1996 Sb., o advokacii)
- Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora a Česká lékárnická komora (zřízené zákonem č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře)
- Komora veterinárních lékařů České republiky (zřízená zákonem č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky)
- Česká komora architektů a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (zřízené zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků ve výstavbě)
- Komora daňových poradců České republiky (zřízená zákonem č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky)
- Komora patentových zástupců České republiky (zřízená zákonem č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích a o změně zákona o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví)
- Notářská komora České republiky [zřízená zákonem č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)]
- Exekutorská komora České republiky [zřízená zákonem č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů]
- Komora auditorů České republiky (zřízená zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech)

DOZOR STÁTU NAD STAVOVSKÝMI PŘEDPISY

- Vydávání statutárních předpisů profesních komor podléhá *dozoru orgánů státu*, právní úprava však není jednotná.
- V některých případech není vznik statutárního předpisu podmíněn úkonem žádného správního úřadu. Tak je tomu např. při vydávání vnitřních předpisů České lékařské komory, České stomatologické komory a České lékárnické komory.
- Některé komory (Česká advokátní komora a Komora veterinárních lékařů) jsou povinny předložit orgánu vykonávajícímu nad nimi dozor (Česká advokátní komora Ministerstvu spravedlnosti, Komora veterinárních lékařů Ministerstvu zemědělství) veškeré stavovské předpisy přijaté jejich orgány. Přijetí ani platnost vnitřních předpisů Komory auditorů taktéž nejsou podmíněny souhlasem jiného orgánu, avšak tato komora je povinna předložit Radě pro veřejný dohled nad auditem (právnícké osobě zřízené zákonem o auditorech) vnitřní předpisy komory, etický kodex a auditorské standardy do 30 dnů ode dne jejich schválení sněmem.
- Někdy je k platnosti statutárního předpisu potřeba souhlasu příslušného správního úřadu. Např. k platnosti kancelářského řádu, kárného řádu a zkušebního řádu, které přijímá Notářská komora ČR, je třeba souhlasu Ministerstva spravedlnosti, obdobně v případě vnitřních předpisů Exekutorské komory ČR. Zákony o profesních komorách stanoví v některých případech právo příslušných správních úřadů podat *návrh na přezkoumání statutárního předpisu soudem*.

VIII. FINANČNÍ KONTROLA

FINANČNÍ KONTROLA

- Finanční kontrola je dozorčí činností ve veřejné správě vykonávanou mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy.
- *zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)*. Tento zákon se vztahuje i na kontrolu státního podniku vykonávanou příslušným ministerstvem, které plní jménem státu funkci jeho zakladatele.
- Cílem finanční kontroly není pouze prověřovat dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky, ale sledovat i další kritéria, jako např. hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.
- Finanční kontrola je součástí systému finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky. Finanční kontrolu tvoří:
 - a) systém *veřejnosprávní finanční kontroly* vykonávané kontrolními orgány (Ministerstvem financí, finančními úřady, správci kapitol státního rozpočtu, řídicím orgánem, platební agenturou a územními samosprávnými celky);
 - b) systém finanční kontroly vykonávané podle mezinárodních smluv zahrnuje *finanční kontrolu zahraničních prostředků* vykonávanou mezinárodními organizacemi podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je ČR vázána;
 - c) *vnitřní kontrolní systém* v orgánech veřejné správy zahrnující *řídicí kontrolu a interní audit*

DĚKUJI ZA POZORNOST

Jungmannova 17 | 110 00 Praha 1 | Česká republika
cevro.cz